

Mezinárodní marketingové ekonomické, právní a politické prostředí

Cílem přednášky je
seznámit se základními
aspekty mezinárodního
ekonomického, právního
a politického prostředí

Mezinárodní marketingové ekonomické, právní a politické prostředí

Struktura přednášky

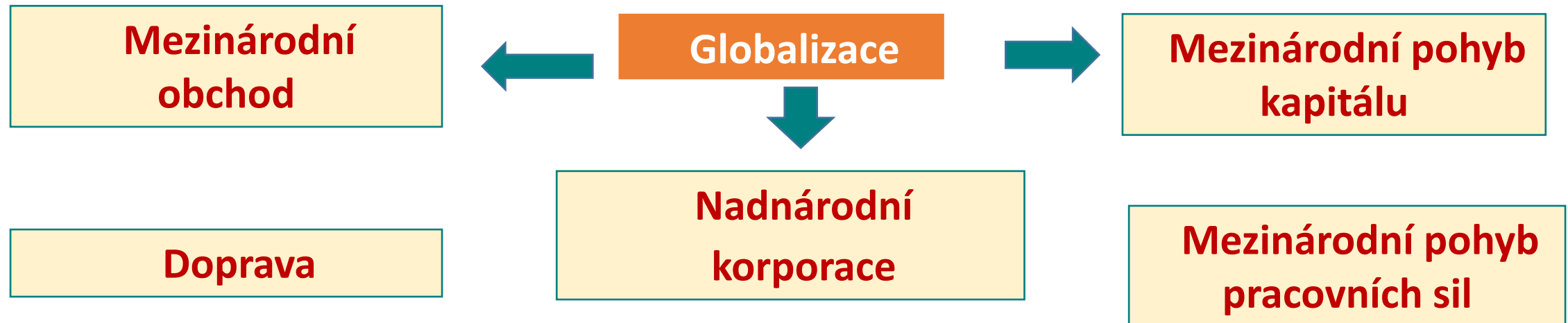
- Globální ekonomické prostředí
- Ekonomické prostředí jednotlivých zemí
- Subjekty mezinárodních ekonomických vztahů
- Mezinárodní prostředí politické
- Obchodní politika státu
- Mezinárodní prostředí právní

Globální ekonomické prostředí (G)

G - představuje ekonomické překračování hranic národních států propojováním trhů, práva a politiky.

Hlavní projevy globalizace - na úrovni mezinárodního obchodu, dopravy, nadnárodních korporací, mezinárodních toků kapitálu a mezinárodního pohybu pracovní síly.

Vlny globalizace (autoři uvádějí dvě až tři vlny)

Globalizace 1.0 – začátek v roce 1492, objev Amerika, objev nových zemí započal koloniální sféru a éru mnohem čilejších obchodních vztahů se zámořskými destinacemi, kolonie se staly odběratelem evropského zboží, byly levným zdrojem pracovní síly i některých surovin.

Globalizace 2.0 – zahájení na počátku 19. století v období průmyslové revoluce, Evropa posílena moderními technologiemi, mohla častěji obchodovat se zámořím, lidé začali cestovat-pohyb osob v mezinárodním prostředí, koloniální řád začal pomalu ustupovat a boj o moc a rozdělení se přenesl na úroveň států, rostla propojenost firem.

Globalizace 3.0 – začátek kolem roku 2000 a je fenoménem 21. století, došlo k pádu bipolárního světa (sovětského a západního), zrychluje se propojenosti firem vlivem IT, způsobu výměny dat, globalizace vstupuje i do individuálního života jednotlivce, zkracují se vzdálenosti, zmenšuje velikost naší planety, pohyb lidí ve fyzickém i virtuálním prostoru (stejně i zboží a služby), sílí boj o moc a terorismus (Štrach, 2009).

Globální ekonomické prostředí

Proces globalizace se zrychluje (internacionalizace, koncentrace, růst konkurence...)

Mezinárodní obchod - rozvoj, přímé zahraniční investice přicházejí do střední a východní Evropy, Číny a Ruska (i přes embargo), liberalizace versus omezení (USA x Čína)

Světová ekonomika - mění se a další změny přicházejí s Covidem 19

Faktory rozvoje – technický pokrok, technologie (Covid 19) a světová soutěž

Integrace – EU, BRICS, OPEC... (i menší státy vstupují do regionálních integrací kvůli silné konkurenci).

DÚ č. 1 Jaký vliv má koronavirová pandemie na světovou ekonomiku?
Vyberte si nějakou zemi, mezinárodní firmu a charakterizujte, jak musela změnit svoji strategii a aktivity (uvedte 3 příklady).

Globální ekonomické prostředí

Globální svět se projevuje svou velkou dynamikou, neustále se mění a mění se v něm také poměry. Vznikají nové koalice mezi zeměmi, spojení a taktéž se tyto vztahy rozpadají.

Globální investičně
bankovní společnost
(New York)

Uskupení BRICS (2001)

Jak velký význam toto uskupení má, deklaruje ve svých odhadech Goldman Sachs, když odhaduje:

- že v roce 2025 se bude HDP těchto zemí pohybovat kolem 50 % HDP skupiny zemí G6 (USA, Japonsko, Německo, Velká Británie, Francie a Itálie),
- do roku 2040 by ekonomiky měly překročit HDP uskupení G7.

Charakteristiky (2018): 42 % světové populace, 27 % z celkové světové rozlohy, 23,5 % podíl na HDP, průměrné zadlužení 57 % k HDP, průměrná inflace 4%, průměrná nezaměstnanost 10,53 %, těžba zlata 29 % z celkové světové produkce,

Aktuálně: shrnutí

- **Brexit**
- **Nerovnoměrnost vývoje ve světě**
- **Zvýšení boje s financováním terorismu**
- **Podpora strukturálních reforem**
- **Pandemie a její vliv na ekonomické prostředí, problémy s jejím řešením na celém světě**
- **Problémy cestovního ruchu ..., stravovacích zařízení... a dalších odvětví ekonomiky.**

Globální ekonomické prostředí

Typy ekonomik (nejvyspělejší, rozvojové, závislé na komoditách)

1. Nejvyspělejší země světa (cca 28 zemí)- velký vliv na vývoz zboží a služeb po celém světě, mají 80 % podíl na vývozu zboží a služeb),

Patří sem: vybrané státy EU, Japonsko, Kanada, Austrálie, Izrael, Nový Zéland, USA, a tzv. asijské tygři (Hong Kong, Indonésie, Malajsie, Jižní Korea a Tchaj-wan... dnes se zde počítá i s Čínou a Ruskem (i přes embargo).

Globální ekonomické prostředí

Typy ekonomik:

2. Rozvojové tržní ekonomiky (cca 128) - necelá 1/5 vývozu zboží a služeb, dovoz strojů a zařízení, spotřební zboží.

3. Země závislé na 1 nebo 2 důležitých komoditách (ropa: např. Saudská Arábie),

Ratingové agentury: Fitch Ratings, Moody's, Standard & Poor s.

Globální ekonomické prostředí

Aktuálně: G20 – největší ekonomiky světa (makroekonomika a obchod)

JAR, Argentina, Brazílie, Kanada, Mexiko, USA, Indonésie, SA, Indie, Čína, Japonsko, Jižní Korea, Rusko, Turecko, EU, Francie, Německo, Itálie, VB, Austrálie.

G7 – Francie, Itálie, Japonsko, Kanada, Německo, VB, USA + EU – nejvyspělejší ekonomky (cca 50 % HDP), neformální sdružení

Na jednání jsou zváni také přední představitelé mezinárodních obchodních organizací (Mezinárodní měnový fond, Světová banka, OSN). Původně bylo členem i Rusko. Nyní má pozastavené členství. Rozhodnutí členů nemá právní podporu, ale mohou mít vliv díky své autoritě.

Mezinárodní organizace v obchodě (hlavní subjekty)

Prostředí, v němž se podniky pohybují je ovlivněno vládami jednotlivých zemí a činností mezinárodních organizací (mezivládních a nevládních)

Mezivládní organizace

- **Mezinárodní měnový fond**- udržení *stability* světového *měnového systému*, poskytování krátkodobých úvěrů.
- **Světová banka** - poskytování *rozvojové pomoci*, dlouhodobé úvěry vládám i firmám s nízkými úroky, ekonom. analýzy, dohled nad obchod. bankami, poradenství. SB je tvořena několika samostatnými organizacemi (např. IBRD – mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj). Patří pod ní regionální banky –

Regionální rozvojové banky- pomoc rozvoji v daném *regionu* (Africká rozvojová banka, Asijská rozvojová banka, Evropská investiční banka...).

Mezinárodní organizace v obchodě (hlavní subjekty)

- **SVĚTOVÁ OBCHODNÍ ORGANIZACE (GATT, WTO)** - všeobecná dohoda o clech a obchodu - *odstraňování překážek* v obchodu se zbožím a službami, sjednocování obchodního práva, regulace služeb, ..., monitoring národních obchodních politik.
- **OECD** - *koordinace politiky* členských zemí, podpora hosp. a sociálního rozvoje v oblastech působnosti organizace.
- **SVĚTOVÁ CELNÍ ORGANIZACE** – řeší metodické otázky v oblasti cel, tvoří světové celní standardy, celní systém a harmonizaci popisu a číselného označování zboží.
- **MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ CENTRUM** - cílem je podpora konkurenceschopnosti rozvíjejících se zemí, pomoc při formulaci obchodních strategií, směru rozvoje obchodních aktivit a identifikace exportního potenciálu včetně analýz, výzkumu trhů, obchodního poradenství, školení apod.
- **KONFERENCE O OBCHODU A ROZVOJI** - organizace vytvořena orgány OSN, cílem je podpora začlenění rozvojových zemí a nejméně rozvinutých do světového obchodu, zabývá se specifickými problémy třetího světa, orientuje se na přímé zahraniční investice, rozvoj nových technologií, dopravu a obchodní logistiku, součástí je zadluženost zemí a problematika životního prostředí.

Mezinárodní organizace v obchodě (hlavní subjekty)

- **EVROPSKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMISE OSN** – regionální komise OSN. Hlavním cílem je podpora ekonomické integraci a spolupráci zemí, pozornost je věnována udržitelnému rozvoji. Hlavními oblastmi orientace jsou energetika, obchod, doprava, lesní hospodářství a zemědělství.
- **BANKA PRO MEZINÁRODNÍ PLATBY** - cílem organizace je podpora mezinárodní finanční spolupráce a stability, sdružuje centrální banky zemí, poskytuje bankovní služby, metodiku a informace.

Nevládní organizace

Nevládní organizace – Mezinárodní obchodní komora -sdružuje hospodářské komory po celém světě, cílem organizace je usnadňování podnikání a obchodu a tvorba jednotných pravidel pro obchodní praxi, pravidla mohou členové zahrnout do svých obchodních smluv. Např. lze uvést pravidla INCOTERMS 2010, Certifikáty o původu zboží, Pravidla pro dokumentární akreditivy apod.

Hodnocení ekonomiky jednotlivých zemí

Podstata ekonomického prostředí:

Ekonomický systém: (tržní nebo centrálně plánovaný, smíšený)

Typy odvětvové struktury dle Kotlera:

- **průmyslově vyspělé země** – vývoz a dovoz průmyslového zboží, směna za suroviny (*západní Evropa, bohaté trhy,*) *bohatá střední třída má zájem o mnohé produkty.*
- **rozvojové ekonomiky** (industrializující se, průmysl 10-20 % HDP)– dovoz strojů a zařízení a spotřebního zboží pro rostoucí střední vrstvu (*Indie, Egypt, Filipíny*), *zájem dovést spotřební zboží pro bohaté spotřebitele a zákazníky z rostoucí střední vrstvy obyvatel.*
- **ekonomiky vyvážející základní suroviny** - 1 nebo více sur. zdrojů, (*Dem. rep. Kongo, Chile*), *trhy pro těžařská zařízení, stroje, materiál a nákladní vozy a luxusní zboží pro bohaté. Výjimečné postavení zemí se strategickými komoditami.*
- **existenční ekonomiky (samozásobitelské)** - **zaměstnanost v zemědělství, malý prostor pro marketéry, pro vývozce málo příležitostí, většinu své produkce spotřebují a zbytek je směňován za jednoduché zboží.**

Zařazení – signalizuje životní úroveň, kupní sílu a zaměření potřeb zákazníků.

Ekonomické prostředí jednotlivých zemí: HDP

Hlavní posuzovaná ekonomická kritéria:

bilance zahraničního obchodu

platební bilance (veškerý mezinárodní tok zboží, služeb a kapitálu)

saldo státního rozpočtu (přebytek/ztráta)

produktivita práce (směrný ukazatel vývoje HDP i kupní síly)

statistika nezaměstnanosti (směrný ukazatel, kupní síla)

míra inflace a spotřebitelské ceny

měnové kurzy (ovlivňují hodnotu exportu a importu)

investice (jejich ochrana)

úspory z rozsahu (výroba i prodej ve velkém)

daně a cla (ovlivňují cenu exportu a importu)

úroková míra.

Ekonomické prostředí jednotlivých zemí. Co ještě zjišťujeme?

Demografické prostředí

- počet obyvatel dané země, z toho mužů, žen, trendy populačního vývoje v zemi, hustota osídlení, počet ekonomicky aktivních obyvatel, úroveň a struktura vzdělání, údaje o zdravotním stavu obyvatel, stupeň urbanizace apod. (*produkt, cena, logistika, MK...*)

Hlavní změny: stárnutí populace ve vyspělých zemích (i v Latinské Americe) - snižování porodnosti, vyšší průměrná délka života, bohatší a aktivnější starší populace (populace 50+), mění se podoba rodiny, méně sezdaných, vyšší věk sňatků, pracující ženy a matky, jednočlenné domácnosti, migrační vlivy...

Čínská vláda se snažila omezit růst populace. Každá rodina mohla mít pouze jedno dítě. Výsledkem bylo, že čínské děti jsou více rozmazlené. Rodiče je zahrnují vším možným. Hovoří se o tzv. „syndromu 6 kapes.“ To znamená, že jedno dítě má kolem sebe 6 dospělých (dva rodiče, 4 prarodiče). Tento trend oslovil mnohé hračkářské firmy ke vstupu na čínský trh.

Praxe

Ekonomické prostředí jednotlivých zemí.

Co ještě zjišťujeme?

Přírodní prostředí

- přírodní zdroje, velikost země, podnebí, vodní zdroje, orografické podmínky, nadmořská výška, klimatické pásmo, v němž země leží ... *(vliv na produkt, jeho balení, distribuční kanály, cenu...)*

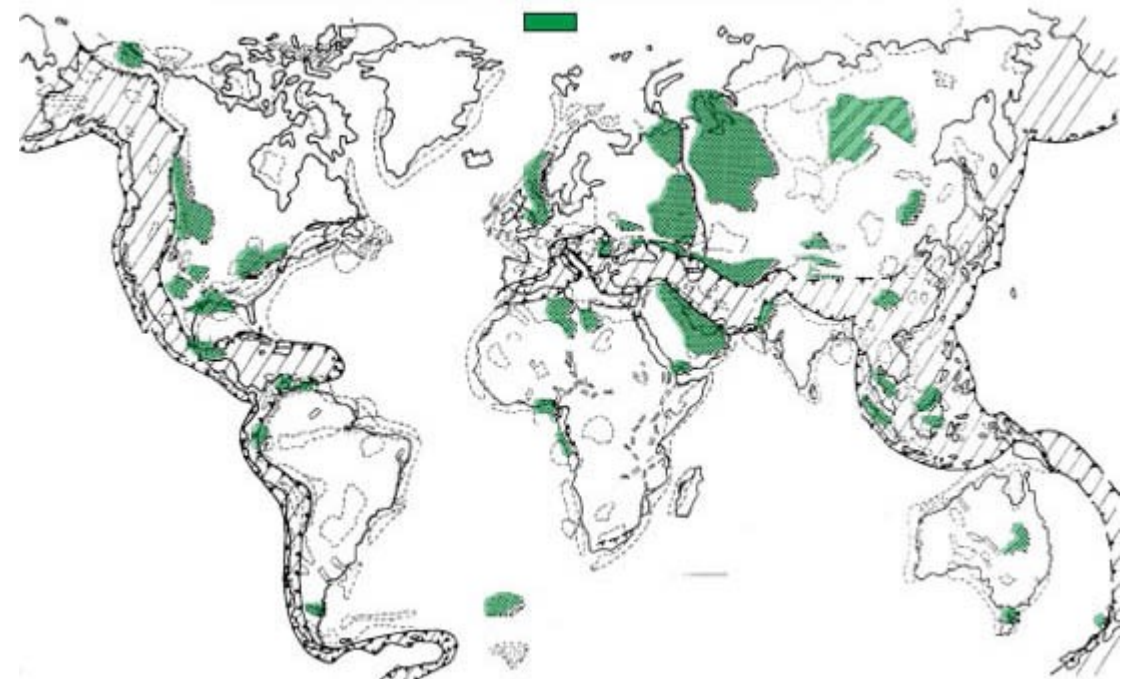
Suroviny lze rozdělit na obnovitelné a neobnovitelné zdroje.

Do **obnovitelných zdrojů** můžeme zařadit lesy, potraviny.

Mezi **neobnovitelné** zdroje patří ropa, uhlí a různé minerály.

Hledání nových zdrojů, ochrana ŽP

Zdroje ropy:

Ekonomické prostředí jednotlivých zemí. Co ještě zjišťujeme?

Technologické prostředí

- zahrnuje technickou a technologickou vyspělost země a vědecko-výzkumný potenciál.
- **hlavní ukazatele:** ukazatel hrubých domácích výdajů na výzkum a vývoj, celkové výdaje na vlastní výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru, výdaje na výzkum a vývoj v jednotlivých odvětvích, počet mezinárodních patentů, počet vědeckých pracovníků, vybavenost výpočetních technikou, počet uživatelů internetu apod.

K největším investorům patří USA, Čína, Německo, Japonsko.

Technická infrastruktura země

- úroveň a pokrytí země telekomunikačními službami a sítě, kvalita a struktura dopravní sítě, hustota a struktura obchodní sítě a úroveň finančních služeb.. **(MK, distribuce...)**

Projevy v praxi

- Technologie posílily mezinárodní aktivity-obrovský **rozvoj služeb** nejen výrobních aktivit.
- Transfer technologií do méně vyspělých zemí posiluje jejich konkurenceschopnost a zvyšuje **mezinárodní konkurenci**.
- IT zlepšují **vztahy mezi partnery**, což rozšiřuje možnosti vztahového marketingu a CRM v oblasti mezinárodní logistiky a distribuce.
- Zlepšení **komunikace se spotřebiteli**, usnadňují náročný mezinárodní výzkum. A to nelze opomenout elektronické obchodování (e-commerce, e-business).

Politické prostředí

Politické riziko vyplývá z postojů a činů vlády té země, ve které se má realizovat daný mezinárodní projekt - války, terorismus, stávky, nepokoje a politická rozhodnutí, znárodnění, zestátnění, podpory a omezení podnikání v konkrétní zemi.

Posuzování rizika: ratingové agentury

Zranitelnost podniku ovlivňuje: např.:

- vztah mezi mateřskou a cílovou zemí, velikost podniku...

Kategorizace zemí podle politického rizika:

- politicky velmi stabilní země, politicky relativně klidné země, politicky neklidné země, země bezprostředně před politickým převratem, země ve válečném stavu.

Politické prostředí

Indikátory politického rizika: je jich mnoho

- politická stabilita země, nepokoje, systém politických stran a rozdělení politické moci, frekvence střídání vlád, veřejné mínění ve vztahu k vládnoucí straně, parlamentní a legislativní systém a forma demokracie, kultura politické diskuse opozičních stran, náznaky násilí a teroru, rasová snášenlivost....

Zmírnění politického rizika:

- pojištění firmy, kapitálové nebo technické spojení s domácí firmou, využití domácího managementu ve vedení firmy, vertikální integrace, soustředění výzkumu a vývoje v zemi původu, spolupráce s vládou při zakládání podniků, změna výrobního programu a snížení cen, dobrá politika vztahů vůči odborům apod.

RIZIKO!

Politické prostředí – řízení rizika - *případová studie*

- **Společnost Marsh** je globálním lídrem v pojišťovnictví a řízení rizik. Společnost svým zákazníkům pomáhá vyčíslit a řídit riziko, aby přežili a byli úspěšní.
- Protipólem politického rizika jsou politické jistoty. V globalizovaném světě jsou důležité především pro rozhodování o investování. Politické jistoty se tak stávají jedním z důležitých aspektů při rozhodování investorů. Geopolitické prostředí se stává čím dál tím více nejisté. Poslední léta ukázala, že i ve zdánlivě klidných zemích a regionech se může situace změnit poměrně velmi rychle. Rapidní politické změny podporované médii jsou často nepředvídatelné. Toto riziko se týká jak rozvíjejících se trhů, tak tradičních. Společnost Marsh pomáhá sestavit náročné krytí škod na různých trzích a regionech po celém světě. Jako tržní lídr v oblasti pojištění rizik provádí analýzy s cílem získat přístup k pojistným řešením od agentur a rozvojových bank, jež dokážou nabídnout krytí rizik i ve speciálně náročných právních prostředích. Díky kombinaci místní odbornosti a celosvětové přítomnosti může společnost Marsh plnit potřeby svých zákazníků. Práce ve velkém umožňuje snížit celkové náklady na riziko a chrání majetek podniků.

- Webový portál Marsh. *Politická rizika*. [online]. [vid. 2. června 2020]. Dostupné z <https://www.marsh.com>

Politické prostředí

Politické akce vlád, např.:

Expropriace - vyvlastnění majetku zahraniční společnosti sice s náhradou, ale jednání o náhradě bývají zdlouhavá (praxe: vyvlastnění majetku a pozemku při stavbě dálnic).

Konfiskace - vyvlastnění majetku zahraniční společnosti zcela bez náhrady.

Embarga - omezení některých obchodů a spolupráce (finanční a obchodní embargo), vyhlášení embarg většinou přináší odvetné akce, což přináší nemalé ztráty pro podnikatele. (nejznámější: např. Rusko, Irán...).

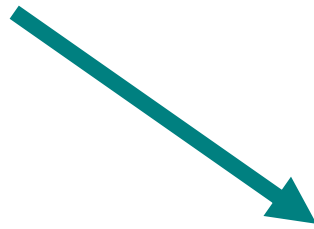
Finanční embargo – omezení finančních operací a zdrojů.

Obchodní embargo – omezení vývozu a dovozu zboží.

Praxe:

Když je např. embargo uvaleno na export finálních výrobků, podnikatelé investují do strojních zařízení a výstavby továren. Jako příklad si můžeme uvést embargo uvalené na Rusko. Finové v Rusku vyrábějí jogurty. Francouzi a Italové vyrábějí sýry, Němci kombajny...

Obchodní politika státu

Dva hlavní principy chování státu:

- **Zásada protekcionismu**
- **Zásada volného obchodu**

Obchodní politika státu

Nejčastější důvody ochrany domácího trhu:

- ochrana začínajících podniků či odvětví
- kumulace kapitálu
- zachování životní úrovně,
- zachování přírodních zdrojů,
- odvetné akce a vyjednávání...

(praxe: reakce na embarga či různá omezení obchodu, např. USA clo na ocel a AL).

Nástroje obchodní politiky

2 typy nástrojů:

- 1. Smluvní nástroje (dvoustranné, mnohostranné)**
- 2. Autonomní nástroje (individuální vůči další zemi)**

Nástroje obchodní politiky - smluvní

Dvoustranné dohody: např.

obchodní smlouva, platební dohoda, bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění, bilaterální dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic, smlouvy o volném pohybu osob (bezvízovém styku), smlouvy o celní unii....

Mnohostranné dohody: např.

Všeobecná dohoda o clech a obchodu (**GATT, WTO**)

Úmluva OSN o smlouvách o mez. koupi (**Vídeňská úmluva**)

Evropská úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži

Asociační dohody s ES a zeměmi ES

Úmluva o mezinárodní železniční dopravě (**COTIF**)

Úmluva OSN o námořní přepravě zboží ...

Autonomní nástroje obchodní politiky

Cla – funkce fiskální, ochranná, regulační (komoditní), ekologická (clo vývozní, dovozní a transitní), existují i další cla (viz SO).

Kvantitativní restrikce – max. objem vývozu či dovozu (kvóty), nad limit následují sankce, ochrana odvětví, citlivých komodit (zemědělských produktů a potravin).

Dovozní přírážka – mimořádně, nad rámec běžných cel, doplnění nevyrovnané platební bilance či plošné omezení dovozu.

Technické překážky obchodu – povinné certifikáty, administrativní povolovací řízení, prokázání shody, v rámci EU jednotná technická harmonizace a normalizace.

Nástroje obchodní politiky v ČR - praxe

ČR využívá jak smluvní, tak i autonomních nástroje. Protože uplatňuje liberální ekonomiku, převládají aktivní autonomní nástroje.

Základními **smluvními nástroji** jsou multilaterální smluvní závazky uzavřené vládou ČR, které vyplývají z členství republiky v mezinárodních organizacích (např. EU, WTO, OSN, OECD). EU uplatňuje společnou obchodní politiku vůči třetím zemím. S touto politikou musí korespondovat všechny bilaterální dohody s nečlenskými státy, které jsou uzavírané nad rámec dohod EU. Takže tyto dvoustranné dohody jsou věnované spíše spolupráci, partnerství, zamezení dvojího zdanění, nebo spolupráci v rámci určitého konkrétního odvětví (energetika, doprava, věda výzkum...). Přehled uzavřených dohod lze nalézt na stránkách MPO (Business Info). **Autonomní nástroje pasívní** sloužící k ochraně trhu (tarifní-cla), jsou upravena v rámci EU. Pro ochranu trhu se využívají další nástroje, např. prokazování původu zboží, veterinární opatření při obchodu se zvířaty, surovinami, potravinami živočišného původu apod. V určitých případech mohou být přijímána určitá opatření proti dovozům vojenského materiálu, zbraní či výbušnin.

Aktivní nástroje autonomní zahrnují nástroje na podporu vývozu a pomoc exportérům.

Autonomní nástroje obchodní politiky

Praxe:

Market Access Database (MADB) – databáze informací pro podnikatele o podmínkách přístupu na trh třetích zemí, včetně registru stížností

<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

Příklady:

Turecko

Omezení vývozu mědi a hliníku

Dne 11. července 2017 Turecko ukončilo dlouhodobá omezení vývozu mědi a hliníku. Tento krok sleduje pokračující úsilí Evropské komise, členských států a evropského průmyslu s příslušnými tureckými orgány o odstranění těchto omezení v rámci partnerství EU pro přístup na trh

Praktické příklady úspěšného vyřízení překážek v obchodě

Tchajwan

Odstranění zákazu dovozu hovězího

Hovězí maso z Nizozemska a Švédska je nyní povoleno na tchajwanském trhu. Vítaná zpráva byla oznámena dne 18. září 2017 výkonným nařízením tchajwanského ministerstva zdravotnictví a sociálních služeb. Pořadí je okamžitě účinné. Otevření tchajwanského trhu je výsledkem společného úsilí vlád členských států a Evropské komise s tchajwanskou vládou, akademickou obcí a širší veřejností.

Brazílie

Postupy při posuzování shody v případě hraček

V srpnu 2007 vstoupila v Brazílii v platnost řada opatření omezujících dovoz hraček. Jednání s Brazílií byla ze strany EK vedena i na půdě WTO a vedla k částečnému uvolnění systému v roce 2008. Další tlak ze strany Unie a ostatních obchodních partnerů vedl ke zrušení diskriminačního nařízení (č. 326/2007) v říjnu 2009.

Zdroj: MPO

Obchodní politika ČR (praxe)

- ČR jako členská země EU uplatňuje liberální obchodní politiku. Naše země je členem většiny významných mezinárodních organizací a v souladu s cíli WTO je otevřenou ekonomikou, která odstraňuje překážky, které brání svobodnému podnikání.
- Cílem obchodní politiky je prosazení ekonomických zájmů ČR v zahraničí a vytváření podmínek pro úspěšné prosazení našich podnikatelských subjektů na zahraničních trzích.
- Hlavní odpovědnost je na bedrech Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), které spolupracuje s dalšími ministerstvy a má vazby na podnikatelská společenstva a hospodářské komory.

Proexportní politika ČR (praxe)

- **Výstavy a veletrhy (MPO)**
- **Výchova pracovníků pro ZO**
- **Česká centra v zahraničí (MZO)**
- **Czech Invest (MPO)** (Agentura pro podporu podnikání a investic)
- **Czech Trade** (Česká agentura na podporu obchodu), (MPO)
- **Česká exportní banka** (financuje vývozní operace, jež vyžadují dlouhodobé zdroje)
- **EGAP** (Exportní garanční a pojišťovací společnost), garance úvěrů
- **Klientské centrum pro export**

Zelená linka pro export (informace o službách, které stát exportérům nabízí) <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podpora-exportu/zelena-linka-pro-export>

Internetový portál Bussines Info – oficiální portál pro podnikání a obchod.

Právní prostředí

Právní prostředí úzce souvisí s prostředím politickým:

Na jedné straně existuje v mezinárodním prostředí celá řada **kompatibilních pravidel**, které obchod usnadňují.

Na druhé straně existují **odlišné právní normy** v různých státech zapříčiňující značná rizika a neúspěchy (**mezinárodní právo X národní právo**).

Je třeba vzít v úvahu, zda se jedná o:

- kontinentální kodifikované právo (psané právo, **praxe: většina zemí, Německo, ČR, Francie...**)

- či precendentní (anglosaské) – (nepřepsané právo, **praxe: USA, VB, Indie, Austrálie...**)

Pozor na jazyk smlouvy !!!

Typy mezinárodních obchodních smluv

Obchodně politické mezinárodní smlouvy – se zejména týkají regulace mezinárodního obchodu (*např. ukládání cel*).

Smlouvy o právní pomoci - určují postup soudů smluvních států při řešení občanskoprávních a obchodně právních sporů.

Unifikační mezinárodní smlouvy - sjednocují právní úpravu smluvních států tak, aby majetkoprávní spory nebyly ovlivněny určitou pravomocí soudu, který spor rozhoduje (*mnohostranné*).

Důležité právní předpisy v dané zemi

Předpisy veřejnoprávní povahy (administrativní normy) - upravují vztah mezi státem a PO a FO při postupu vedoucím k navazování a uskutečňování majetkových styků v mezinárodním obchodě.

Procesně právní předpisy- upravují obchodní jednání a soudní spory.

Majetkově právní předpisy - v různých zemích se mohou objevovat v různých zákonech. Někde je to v občanském zákoníku, jinde ještě v obchodním zákoníku nebo samostatných zákonech.

Oblast pracovního práva – zaměstnávání domácích pracovníků...

Shrnutí přednášky

- Znalost charakteristik globálního ekonomického prostředí
- Základní charakteristika hlavních subjektů mez. ekonom. prostředí
- Přírodní prostředí, demografické prostředí, technická infrastruktura země,
- Politické prostředí - kategorizace zemí dle politického rizika, indikátory politického rizika, zmírnění rizika, politické akce vlád
- Obchodní politika státu, principy chování, důvody ochrany, typy nástrojů a jejich charakteristika
- Proexportní politika ČR
- Legislativa zemí, typy mezinárodních smluv, důležité právní předpisy.

Dobrovolný úkol č. 1

Jaký vliv má epidemie COVID -19 na světovou ekonomiku?

- Uveďte 3 konkrétní příklady z různých zemí, různých podniků.
- Odevzdání do od IS – odevzdavárna _ název dokumentu:
- příjmení studenta _DÚ č. 1 (prosím o dodržení názvu, kvůli abecednímu seznamu)
- Děkuji

Halina Starzyczná